

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 127/08-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. apríla 2008 predbežne prerokoval návrh Ing. J. K., M., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/37/07-K zo 16. mája 2007 a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. J. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 26. septembra 2007 doručený návrh Ing. J. K., M. (ďalej len „navrhovateľ“), na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/37/07-K zo 16. mája 2007 (ďalej len „namietané rozhodnutie“).

Z návrhu vyplýva, že namietaným rozhodnutím uložil výbor navrhovateľovi pokutu, na základe toho, že ako verejný funkcionár, člen predstavenstva T., a. s., B. (ďalej len „spoločnosť“), porušil povinnosť podať v stanovenej lehote oznámenie podľa čl. 7 ods. 1

ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“).

Výbor uložil navrhovateľovi pokutu podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v sume 18 761 Sk, keďže jeho mesačná odmena za výkon funkcie člena predstavenstva spoločnosti nedosahovala sumu priemernej mesačnej nominálnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky.

Výbor v rámci konania neakceptoval argumentáciu navrhovateľa uvedenú v jeho vyjadrení z 10. apríla 2007, v rámci ktorej *„vysvetlil okolnosti, za ktorých došlo k opomenutiu splnenia danej povinnosti s tým, že nešlo o vedomé konanie s cieľom zatajiť skutočnosti súvisiace s výkonom funkcie verejného funkcionára, alebo získať majetkový alebo iný prospech“*.

Navrhovateľ v rámci odôvodnenia svojho návrhu uviedol, že *„aplikácia ustanovenia čl. 9 ods. 16 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. pri stanovení výšky pokuty v danom prípade (ale aj v iných podobných prípadoch) je diskriminujúca tým, že zakladá nerovné postavenie verejných funkcionárov. Z ustanovenia čl. 9 ods. 10 ústavného zákona vyplýva, že miera zodpovednosti je vyjadrená násobkom mesačného platu verejného funkcionára. Za nesplnenie povinnosti podať oznámenie prislúcha v zmysle písm. a/ cit. článku sankcia vo výške mesačného platu verejného funkcionára. V rozpore s týmito zásadami však ustanovenie čl. 9 ods. 16 umožňuje uplatniť sankciu vo výške viacnásobku mesačného platu. V danom prípade bola pokuta uložená vo výške takmer štvornásobku mesačnej odmeny navrhovateľa za výkon funkcie člena predstavenstva T., a. s., čím sa sankcia dostáva nad rámec zodpovednostného vzťahu v zmysle čl. 9 ods. 10 písm. a/.*

Okrem uvedeného navrhovateľ poukazuje na zjavný rozpor ustanovenia čl. 9 ods. 16 so zámerom zákonodarcu. Z dôvodovej správy k novele ústavného zákona k ČI. I bod 14 je jednoznačné, že cieľom úpravy bolo riešiť prípady, kedy verejní funkcionári nepoberajú za výkon funkcie ani plat, ani odmenu, kde sankcia vo výške násobkov nuly sa miňa

účinkom. Z dikcie dôvodovej správy ‚V takomto prípade... ‘ je jednoznačné, že nejde o iné prípady, na ktoré by bolo možné ustanovenie čl. 9 ods. 16 aplikovať.

Ďalšie pochybenie pri rozhodovaní vidí navrhovateľ v tom, že výbor v rozpore s dikciou čl. 9. ods. 10, ktorý hovorí o ‚mesačnom plate verejného funkcionára‘, stanovil výšku pokuty z mesačnej odmeny navrhovateľa za výkon funkcie člena predstavenstva. Z článku 9 ods. 15, ktorý definuje pojem mesačného platu verejného funkcionára pre účely zákona, možno odvodiť, že príjem za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie tvorí súhrn mesačných plátov (nie odmien). Toto je zrejme aj z dôvodovej správy k novele ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (k ČI. I bod 14), kde sa uvádza:

‚Väčšina verejných funkcionárov poberá za výkon svojej činnosti odmenu. Nie sú s inštitúciou, ktorú zastupujú, v štandardnom pracovnoprávnom vzťahu, kedy by sme mohli použiť termín „plat“. Toto je aj prípad navrhovateľa, ktorý nevykonáva funkciu verejného funkcionára - člena predstavenstva T., a. s. v štandardnom pracovnoprávnom vzťahu, a preto za výkon tejto funkcie nepoberá plat. Aj z tohto dôvodu nebolo možné pri rozhodovaní o pokute aplikovať ustanovenie čl. 9 ods. 16 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.“

V závere svojho podania navrhovateľ ústavnému súdu navrhol ‚začať konanie o preskúmanie rozhodnutia Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/38/O7-K zo dňa 16. 05. 2007 v zmysle § 73 a zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov“.

II.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa uznesenia sp. zn. PLZ. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasledujúcich ústavného zákona sa na toto konanie vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky.

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde je účastníkom konania navrhovateľ a výbor.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Z obsahu návrhu a jeho prílohy tvorenej namietaným rozhodnutím ústavný súd zistil, že 19. marca 2007 výbor začal voči navrhovateľovi, ktorý sa stal verejným funkcionárom 14. júla 2006, konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, a to na základe uznesenia výboru č. 258.

V odôvodnení namietaného rozhodnutia výbor uvádza, že navrhovateľ *„vo svojom vyjadrení zo dňa 10. 4. 2007 nepopiera, že si svoju povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona nesplnil v požadovanom termíne. Uvádza, že nezaregistroval, že by mal takúto povinnosť, keďže obdobnú povinnosť si splnil podľa iného právneho predpisu (§10 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme). Poukázal na veľké pracovné zaťaženie v tejto funkcii a na fakt, že nesledoval týmto zatajiť nejaké skutočnosti“*.

Výšku mesačného platu navrhovateľa, ktorý poberal za výkon verejnej funkcie v roku 2006, zistil výbor z listu ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny č. 16858/07-II/1 z 8. júna 2007, podľa ktorého mesačný plat navrhovateľa predstavoval sumu 5 000 Sk, *„čo je menej ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky“*.

Po zistení relevantných skutočností vydal výbor namietané rozhodnutie, ktorým navrhovateľovi v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona uložil pokutu v sume 18 761 Sk. V odôvodnení rozhodnutia výbor uviedol, že navrhovateľ si nesplnil

povinnosť, ktorá pre neho ako verejného funkcionára vyplývala z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, pretože oznámenie v súvislosti s ujatím sa funkcie verejného funkcionára nepodal ani v lehote uvedenej v ústavnom zákone (v danom prípade do 13. augusta 2006), ale ani do dňa vydania tohto rozhodnutia.

Vychádzajúc z obsahu návrhu možno konštatovať, že navrhovateľove argumenty smerujú k spochybneniu správnosti napadnutého rozhodnutia v dôsledku nesprávnej aplikácie ustanovenia čl. 9 ods. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v danom prípade, pretože

- jeho použitím sa zakladá nerovné postavenie verejných funkcionárov v dôsledku toho, že výška im uloženej pokuty je „nad rámec zodpovednostného vzťahu v zmysle čl. 9 ods. 10 písm. a)“, t. j. presahuje výšku jeho mesačnej odmeny za výkon funkcie verejného funkcionára,

- jeho použitie je „v zjavnom rozpore“ so zámerom zákonodarcu vyjadreným v čl. I bode 14 dôvodovej správy k tomuto ústavnému zákonu,

- jeho použitie nie je možné aj vzhľadom na to, že navrhovateľ nepoberá plat, ale len odmenu za výkon svojej činnosti, kým čl. 9 ods. 10 a čl. 9 ods. 15 tohto ústavného zákona používajú pojem „plat verejného funkcionára“.

Ako vyplýva z § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, predmet tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je obmedzený výlučne na posúdenie konania navrhovateľa ako verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Primárnym impulzom vzniku tohto konania je konanie verejného funkcionára, ktorý je povinný plniť povinnosti vyplývajúce pre neho z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Ďalším krokom determinujúcim konanie ústavného súdu o opravnom prostriedku je konkrétne rozhodnutie výboru a v neposlednom rade je ním návrh navrhovateľa, ktorým žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie preskúmal.

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. zb) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tento ústavný zákon sa vzťahuje na funkcie štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu obchodných spoločností so stopercentnou majetkovou účasťou štátu.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejným funkcionárom na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie

a) či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2,

b) aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára,

c) aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky,

d) svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára,

e) svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. e) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu oznámenie podľa odseku 1 podáva iný verejný funkcionár určenému výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

Navrhovateľ bol do funkcie člena predstavenstva spoločnosti ustanovený s účinnosťou od 14. júla 2006. Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľ ako verejný funkcionár bol v zmysle citovaných ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu povinný predložiť výboru oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu do 13. augusta 2006. Pretože tak neurobil, začal výbor proti nemu konanie, výsledkom ktorého bolo prijatie namietaného rozhodnutia.

Následne navrhovateľ podaním návrhu ústavnému súdu inicioval začatie konania o preskúmaní rozhodnutia výboru zo 16. mája 2007 vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným. V rámci tohto konania ústavný súd zistil, že rozhodnutie výboru, ktorým konštatoval porušenie povinnosti navrhovateľom a v ktorom mu za porušenie tejto povinnosti uložil pokutu, bolo vydané v súlade s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu.

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí navrhovateľ preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo v rozpore s ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z citovaného ústavného zákona neporušil.

Z podaného návrhu, ale aj z namietaného rozhodnutia je zrejmé, že navrhovateľ nijako nespochybňuje porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a nepopiera, že písomné oznámenie nepodal v stanovenej lehote, t. j. do 13. augusta 2006.

Predložený návrh teda neobsahuje tvrdenia, ktoré by smerovali k obhajobe vlastného konania navrhovateľa a jeho súladu s právami a povinnosťami uloženými mu ústavným

zákonom o ochrane verejného záujmu, pričom iba takúto argumentáciu by ústavný súd mohol ako relevantnú v rámci konania podľa § 73a tohto ústavného zákona skúmať. Toto zistenie zároveň signalizuje nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi jeho tvrdeniami postavenými do pozície predmetu konania o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov a následkami, aké by mohli tieto tvrdenia obsiahnuté v návrhu vyvolať. Na základe týchto dôvodov ústavný súd návrh už po jeho predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnený.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že predmetný návrh možno odmietnuť aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jeho prerokovanie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu navrhovateľa po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

V závere ústavný súd dodáva, že návrh navrhovateľa mal aj nedostatky spočívajúce v nesplnení niektorých zákonom predpísaných náležitostí podľa § 20 a § 73a zákona o ústavnom súde, ktorými sa však, vzhľadom na odmietnutie návrhu, nepovažoval za potrebné osobitne zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2008